

Lingwistyka Matematyczna
Laboratorium
Rok akademicki 2023/2024
Zadanie 1B Maszyna Turinga
Mikołaj Rajczyk

Opracuj model działania oraz napisz program symulujący Maszynę Turinga (MT) zwiększającą co najmniej trzycyfrową liczbę dziesiętną o 3(10).

Założenia początkowe:

- Analizę symboli zaczynamy od pierwszego symbolu z prawej strony sekwencji symboli
- Symbole analizujemy od strony prawej do lewej
- Analiza stanu końcowego rozpoczyna się po wczytaniu ostatniego symbolu

Dane wejściowe:

$Q = \{q_{00}, q_{10}, q_{11}, q_{20}, q_{21}, q_{30}, q_{31}, q_{41}q_e\}$

$\Sigma = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$

$A = \{q_{30}, q_{31}\}$

$q_0 = \{q_0\}$

γ	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Θ
q₀₀	3, q ₁₀ , L	4, q ₁₀ , L	5, q ₁₀ , L	6, q ₁₀ , L	7, q ₁₀ , L	8, q ₁₀ , L	9, q ₁₀ , L	0, q ₁₁ , L	1, q ₁₁ , L	2, q ₁₁ , L	-, q _e , -
q₁₀	0, q ₂₀ , L	1, q ₂₀ , L	2, q ₂₀ , L	3, q ₂₀ , L	4, q ₂₀ , L	5, q ₂₀ , L	6, q ₂₀ , L	7, q ₂₀ , L	8, q ₂₀ , L	9, q ₂₀ , L	-, q _e , -
q₁₁	1, q ₂₀ , L	2, q ₂₀ , L	3, q ₂₀ , L	4, q ₂₀ , L	5, q ₂₀ , L	6, q ₂₀ , L	7, q ₂₀ , L	8, q ₂₀ , L	9, q ₂₀ , L	0, q ₂₁ , L	1, q _e , -
q₂₀	0, q ₄₀ , L	1, q ₃₀ , L	2, q ₃₀ , L	3, q ₃₀ , L	4, q ₃₀ , L	5, q ₃₀ , L	6, q ₃₀ , L	7, q ₃₀ , L	8, q ₃₀ , L	9, q ₃₀ , L	-, q _e , -
q₂₁	1, q ₄₀ , L	2, q ₃₀ , L	3, q ₃₀ , L	4, q ₃₀ , L	5, q ₃₀ , L	6, q ₃₀ , L	7, q ₃₀ , L	8, q ₃₀ , L	9, q ₃₀ , L	0, q ₃₁ , L	1, q _e , -
q₃₀	0, q ₄₀ , L	1, q ₃₀ , L	2, q ₃₀ , L	3, q ₃₀ , L	4, q ₃₀ , L	5, q ₃₀ , L	6, q ₃₀ , L	7, q ₃₀ , L	8, q ₃₀ , L	9, q ₃₀ , L	-, -, -
q₃₁	1, q ₄₀ , L	2, q ₃₀ , L	3, q ₃₀ , L	4, q ₃₀ , L	5, q ₃₀ , L	6, q ₃₀ , L	7, q ₃₁ , L	8, q ₃₀ , L	9, q ₃₀ , L	0, q ₃₁ , L	1, -, -
q₄₀	0, q ₄₀ , L	1, q ₃₀ , L	2, q ₃₀ , L	3, q ₃₀ , L	4, q ₃₀ , L	5, q ₃₀ , L	6, q ₃₀ , L	7, q ₃₀ , L	8, q ₃₀ , L	9, q ₃₀ , L	-, -, -
q_e	-, -, L	-, -, L	-, -, L	-, -, L	-, -, L	-, -, L	-, -, L	-, -, L	-, -, L	-, -, L	-, -, -

Stany:

q0x – wczytano 0 cyfr

q1x – wczytano 1 cyfrę

q2x – wczytano 2 cyfry

q3x – wczytano 3+ cyfry

q40 – wczytano 3+ cyfry, ale jest 0 z przodu (nie jest to prawidłowa liczba)

q_e – za mało cyfr w liczbie, stan błędu

(x – czy jest przeniesienie, 0 lub 1)

Sprawdzenie:

○ $\Theta 1$

MT = {1, q₀₀, 4, q₁₀, L}

MT = { Θ , q₁₀, -, q_e, -}

○ $\Theta 9$

MT = {2, q₀₀, 2, q₁₁, L}

MT = { Θ , q₁₁, 1, q_e, -}

○ $\Theta 12345$

MT = {5, q₀₀, 8, q₁₀, L}

MT = {4, q₁₀, 7, q₂₀, L}

MT = {3, q₂₀, 6, q₃₀, L}

MT = {2, q₃₀, 5, q₃₀, L}

MT = {1, q₃₀, 4, q₃₀, L}

MT = { Θ , q₃₀, -, -, -}

- $\Theta 997$

$$MT = \{7, q_{00}, 0, q_{11}, L\}$$

$$MT = \{9, q_{11}, 0, q_{21}, L\}$$

$$MT = \{9, q_{21}, 0, q_{31}, L\}$$

$$MT = \{\Theta, q_{31}, 1, -, -\}$$

- $\Theta 097$

$$MT = \{7, q_{00}, 0, q_{11}, L\}$$

$$MT = \{9, q_{11}, 0, q_{21}, L\}$$

$$MT = \{0, q_{21}, 0, q_{40}, L\}$$

$$MT = \{\Theta, q_{40}, -, q_e, -\}$$